Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 173 — ԻԶՄԻՐ 24 9 ՓԵՏՐՎԱՐ 1910 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

طاشينك
ازمير يومى غزته
صاحب امتيازى: هرانت مامورديان ازمير

"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏԱՐ.	ՎԵՑ.	ԵՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20 Ղրշ.
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԱՏԱ	108	54 Ղրշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Ֆր.	

Նամակները պէտք է ուղղել «ԴԱՇԻՆՔ»ի Խմբագրութեան
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»—Smyrne

Չի հրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր

10 ՓԱՐԱ

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ

Վաղը Վարդանանց յիշատակի օրն է։

Մեր ազգային ուսումնարանները մէկ չի կայ ուր Վարդանանցին ուսման խորանին ու տնական նուիրումին մը ունեցած ըլլայ մեր զոհաբերման վրայ, անոնց ուսման հաստատութեան ու ջերմեռանդ պաշտամունքի մը արժանացած ըլլայ միշտ, մեր կողմէն։

Սարուխեան երկար դարերու ընթացքին՝ մեր եկեղեցին պահպանած է զայն իր նուիրական սրմնրուն մէջ։ Հայկական վերածնութեան ու զարթնուքի չրջանին՝ անոնց գաղթ ալ եղած է մեր տաճարներէն, ու մեր կրթական հաստատութիւններուն մէջ մասաղ սերունդներու հոգին թունդ հանած է սիրալի խոկալի մը խօսքովքը։ Մեր հայրենասիրութիւնը այդ տօնէն քաղած, անոր վերյիչումներէն ու ներշնչումներէն ծծած է իր առաջին խանդայոյզ մնուները։ Եւ երբ համիտեան բռնակալութիւնը իր ամէն տեսակ արգելքներովը խոչընդոտած էր մեր մէջ ազգային կեանքի ամէն արտայայտութիւն, տակաւին մեր սրտերը գաղտուկէն կը տօնէին Վարդանանցը, երբ մեր չրթինները չէին կրնար բարձրաձայն երգել անոնց փառաբանած յիշատակը։

Վերջին տասնրհնդ տարիներու ընթացքին, տարագրութեան այրուըներուն մէջ, մենք չի թերացանք երբէք Վարդանանցը տօնելու կրկնացած ու խանդավառ հանդիսութիւններով, մինչ մեր Թուրքիոյ եղբայրները եկեղեցիներու ապաստանին մէջ միայն կը հաղորդուէին ազգային մեծ յիշատակին հետ։

Եւ հիմա, որ ազատ ենք կ'ըսեն, հիմա, որ բռնութեան արգելիչ ձեռքերը մեզ չեն կաշկանդեր մեր հոգեկան մղումներուն ու մեր կամաւոր չարժումներուն մէջ, ինչէն է արդեօք որ եկեղեցւոյ սրտապին ու խանդավառ տրամադրութիւնները կը պակսին մեզի այս թնկելի տօնին առթիւ։

Վարդանանց տարեդարձը գոյ չէ մեզ գոհ պիտի չըլլայ երբէք այսքան սահմանափակ ու պարպուած հոգիով մը։ Անիկա երբեմն պաշտուած էակին պէս է կարծես, որ մոռացումին ճամբաներէն կը գառնայ, և որուն տեսքը անվրդով կը թողու մեզի, իբր թէ ծերացած, սպառած, կորնցուցած ըլլար իր երբեմնի հրապոյրները։

Չենք յուզուիր, չենք ալեկոծիր պատմութիւնն մերձեցումին... Ու չեմ գիտեր որ մենք փոխուած ենք թէ ան...

Չէ, ան փոխուած չի կրնար ըլլալ։

Վարդանանցը դերազոյն խորհրդանշանն է ազգային ինքնապաշտպանական գաղափարին։ Անիկա գաղափարական համարումն է նաև այն բոլոր բարոյական տարրերուն, որ ազգային ներքին համերաշխութիւնը կը կազմեն, այն ջնքան անհրաժեշտ ազգային ինքնապաշտպանութեան ճիգին իրականացմանը համար։

Միթէ ան վերջացած է մեզի համար պահանջը ազգային ինքնապաշտպանութեան և անոր էական պայմանն եղող ազգային ներքին համերաշխութեան...

Ո՞վ կրնայ վստահաբար ընել այսպիսի հաստատում մը։

Պահերազմ չունենք մեզի՛ մեր գոյութեան սպառնացող թշնամիներու դէմ... Աւարայրի կռիւը ուրուականը չի ցցուիր մեր առօրեայ մտածումին առջև... Սակայն քիս ալ յանձնած ենք ինքզինքնիս այն անզորրիչ ու հանգստաւէտ գաղափարին՝ թէ օսմանեան հայրենիքին մէջ մեր ազգային ինքնութիւնը ապահովուած է բնութեան վտանգներուն դէմ... Մեր խաղող աւերակներն իսկ չեն խանգարեր, խորտակիր մեր այս լաւատեսութիւնը, քանի որ ծուխով ամպուտած մեծնոցորտին մէջ գոհ կը հնչեն եղբայրութեան, արդարութեան ու հաւասարութեան բառերը՝ պաշտօնական բարձունքներէ արձակուած՝ հին կեանքի իրականութեան մէջ արձագանգ չեն ալ գտներ անոնք... Ապրիլ պէտք է, ու մենք զինք ձգած ենք ապրելու, առանց հոնիս գառնալ նայիլու իսկ թէ մահը կը հետեւի գոհ մեր քայլերուն... Այսպէս պիտի կրնայինք այսքան սրտանց վազել Բարեկենդանի մեր պարահանդէսներուն ու գինարբուքներուն... Ա՛լ չոգնած ենք, այնպէս չէ՞, ազգի ու անձկութեան մասչուք ու չարչարուր կեանքէն որ մեր ցեղին եղաւ տարիներէ ի վեր... Յաւակ՛, կայքէ՛, արդեօ՞ք, հայ երիտասարդութիւն, որ արդէն պլլուզ ճաղատիլը կը զգաս, և ակռաներուդ փտախը կզակիդ վրայ... Այս սերունդին ուրիշ բան մի՛ սպասէք, ան տպրած է ա՛լ ազգին համար...

Պատերազմ չունենք, այո՛, ու կոտոր բաժներն ալ մոռցուած են։ Բայց գոյութեան կռիւը զադրած չէ՛, անիկա կը չարունակուի, խազաղ ձեւերու տակ։

Թո՛ղ չի կարծուի թէ ազգային ինքնապաշտպանութեան գործը ա՛լ աւելորդ ու անտեղի դարձած ըլլայ։

Արեւնի ու արհաւիրքի փոխարինուած անցած այս ցեղը խաղաղութեան ճանիճին մէջ է որ պիտի խեղդուի, եթէ իր ինքնապահպանումին բարոյական զէնքերը չսպառազինուի... Ինչ որ քանդուածին գործիքները, բռնութեան կրակներն ու հեթանոսները բնաջինջ չի կրցին ընել՝ մեզի ու անձիդ կրնաւորականութիւնը պիտի փճացնէ, լմնցնէ։

Այս վերջնական ազէտին զէմ գոհ չատ պէտք ունինք ինքնապահպան ու համերաշխ մաքառումի։

Ու Վարդանանցը տակաւին երկար առանն ներշնչումի փրկարար ազբիւր մը ըլլալու է մեզի համար։

ՍՈՒՐԷՆ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆ

ԻՆՉ ԿԸ ՍՊԱՍԵՆՔ
ՄԵՐ ՆԱՐԱԿԱՑՔ ԴԱՇԻՆՔԷՆ

Նախ Արդարութիւն՝
Ապա Թիւնութիւն
Վ. ՀԻՒԳՕ

Ինչպէս ամենուս յայտնի է, վարչապետ Հազդը փաչայի նորակազմ Դահլիճը իսկ գիտասրութեան վրայ կը հիմնէ իր ծրագիրը հանդէպ Կիլիկիոյ ընդհանուր ապէտքին։

Ու Սահնայի կուսակալը ձեռնամէկ պիտի դահլիճին այս ձեռնարկը դիւրացնելու համար հաչութեան ու համերաչխութեան տեղաններ կը սարքէ ազէտի բուն կեդրոնին մէջ։

Ու այս ամբողջ չանքերը կ'ըլլան ու ձիզերը կը թափուին՝ միմիայն այդ ազէտնալ երկրին արիւնոտ հաչիւը վերջնականապէս փակելու ու անոր տեղի, որպայդ տեսարանը աչքի առջևէն անհետացնելու համար։

Բայց դահլիճի ծրագրին՝ պիտի ներին անհատիր ամեն անոնց՝ որոնք պիտակցըրէն կամ անգիտակից ոճրագործ եղան. մարզասպանութեան գործիքի գերին մէջ գտնուելուն ու գազանային անզուսպ ուվայրագ կատազութեամբ հայ – գոհերուն հայ – երակներու արեան մէջ թաթխելուն համար միայն զոհերու մասները. պիտի գիտան անոնց վերայ՝ որոնք լկելուն, այրելուն, քանդելուն, կողոպտելուն ու քար ու քանդ ըրին Օսմ. կայսրութեան ամենէն բարգաւած, ամենէն արգասաբեր մկի չէն նահանգը ու անոր ամբողջ հայ – բնակչութիւնը մոխիրի վերայ նստեցուցին մերկ, անտուն, անօթի։

Ու այս կարգի գազաններուն, վայրենի, մարդակերպ վագրերուն պիտի գլխայ ու ընդհանուր ներում պիտի չնորհէ մեր նորակազմ դահլիճը ու բանտին դուռները կոնակի վերայ պիտի բանայ անոնց առջև։

Մինչև հիմայ ոչ մէկ զարդացած ազգութեան մը դահլիճը այս կերպ ծրագիր մը ժչակած էր, բայց Հազդը փաչայի դահլիճէն՝ որ կուգայ իր առաջին օրէն իսկ ժչակել ծրագիր մը՝ հիմնուած սոսկ գիտասրութեան վերայ։

Հազդը փաչա, որ Օսմ. ազգին ընդհանուր կառավարական գլխը պարձնելու այդ բարձրագոյն պաշտօնին կը կոչուի, նախ և առաջ պէտք է ի նկատի առնէ իրմէ գիտութիւնն առաջ, անկէ բարձր, ու անկէ նուիրական բան մը կայ՝ որ առանց անոր, կառավարութեան մը անվտանգ պահպանումը, ապրութեան մը տևականութիւնը միտք իսկ չի ներեր։ Այդ ալ Արդարութիւնն է. ա՛և է դահլիճի մը մէջ, ա՛և է պատարանի մը մէջ մինչև որ Արդարութիւնը չի գերազանգ գիտութիւնը, ու անոր առաջնակարգ գերք մը չի տրուի, այդ դահլիճէն ալ, այդ պատարանէն ալ չիտակ վճիռ մը սպասել մտքի ու գատողութեան պակասը կը գուշնէ։

Շատ ուրախ ենք ու չատ գոհ որ դահլիճ մը ունինք որ գիտասիրտ է, խղճամիտ է, ներողամիտ. սակայն ալ աւելի ուրախ ու գոհ պիտի ըլլանք՝ եթէ այդ դահլիճը գիտասիրտ, ներողամիտ ըլլալէ առաջ, արդարասէր ըլլար, արդարազատ ըլլար։

ԵՐԿՈՒ ՍԷՐ

Աահն մը՞կար, ուր մեր սրտին մէջ կ'ապրէր Սէր մը միայն.
Հուր աչքերու, վարդ այտերու, վառ ժպիտի սէրն էր այն.
Բանաստեղծը թունդ գինովցած Գեղեցկութեան գինիով,
Գոնար տողեր ճերմակ, մանրիկ ատքերու տակ կը փոէր։
Աահն մը կար, ուր մեր մարքին մէջ կը չողար մէկ պատկեր,
Որուն առջև երկրպագու՝ ժպտէինք կամ կուլայինք,
Ու չատ չատեր Սիրոյ այդ վառ խորանին վէմ-քարին տակ
Գարուն կեանքը ոգեկիզած՝ կը սպասէին ձմեռուան...։
Գարուն կեանքը կ'անցնէր չուտով, մոռացումը կը հասնէր,
Հին Սէրերը կը գեղնէին համայքին քով նօրերուն,
Նոր խորհուրդներ կը փոխձէին մարմար ճակատ գեղեցկին,
Տարիները կը ձիւնէին գանգուրնեու վրայ սև,
Պերճ հասակներ կը ծռէին տարիներու բեռին տակ,
Սիրտը սակայն կը մնար նոր, մանուկ, աչխոյժ, կենդանի...։

* *

Անցան օրեր, ու նոր Սէր մը տիւ ապետեց յաղթական,
Ճակատագրին պես անողոք, Սէր մը չզօր մահուան պես,
Ա՛լ այդ օրէն Գեղեցկութիւնն հմայքին հետ սուգ ժռաւ,
Ո՛չ ոք ա՛լ ևս ժժգունեցաւ սիրուած ճայնի մ'հնչիւնէն,
Ո՛չ ոք ա՛լ ևս սարսռեցաւ հուր աչքերու նայուածքէն,
Բանաստեղծն իսկ չքեց կարծես Գեղեցիկը մոռցուած,
Իր փնարը լարեց փաթթոլ այս նոր Սէրը երգելու.
Անոր չունչն տակ հալեցաւ ինչ որ ոսկի չէր մեր մէջ,
Անոր բոցին տակ այրեցան ամեն չիրքեր անմաքուր...
Ո՛ չղթայուած Ազատութիւն, քու խորանիդ առջև սուրբ
Մանուկ կեանքեր քալայ քալայ մխացին ու մոխրացան...
Շղթաներդ փշրուեցան, ոտքի եկար յաղթական,
Դուն տիրեցի՛ր... բայց քու Սէրդ մեր սրտերը պատնեշ...։

Իզմիր — ՄԱՒՒԻ ՊԻՅԼԻՐԵԱՆ

Առանց նախապէս արդարութեան գործադրութիւն, գիմալու ու ներելու այս նպատակը, ո՛րքան ալ լաւ, ո՛րքան ալ սրբազան առաքինութիւն մը ըլլայ կառավարութեան մը համար, բայց վերջապէս չի կրնար անկասկած բարեչրջումը, ապահովութիւնը բերել մեր երկրին մէջ. Արդարութեան զգալի պակասը Արդարութիւնով միայն կը լեցնայ։

Ու վերջապէս կիլիկիոյ ընդհ. աղէտքին հանդէպ Հազդը բաչայի դահլիճը մինչև որ ձեռքը խղճին վրայ անկողմնակալ ու կատարեալ արդարութեամբ չի վարուի, գիմութեան ու հաչտութեան այս կրկնակ միջոցները անկարող, անբաւական պիտի ըլլան մեր մտքերէն հեռացնել չչեզել կիլիկեան զէպքերը. Արդարութեան անխոտոր գործադրութիւնը պիտի ըլլայ այն հզօր ու զօրեղ միջոցը, այն հաստ ու անխիտ վանդակի վարագոյրը՝ որուն ետև պիտի մնայ ամբողջ կիլիկեան արհաւիրք մը, իր մոխրակոյտներով, իր քանի հազար դիակներով անտեսանելի, գրեթէ մոռացութեան գատապարտուած։

Նախ Արդարութիւն՝
Ապա Գթութիւն.

Ահա թէ ինչ կրսպասենք մեր նորակազմ դահլիճէն հանդէպ կիլիկիոյ ընդհանուր ապէտքին. ու այս կրսպասենք յանուն Օսմ. Սահմանադրութեան ամրապնդման ու վերչալէս յանուն ընդհանուր Օ ժանեան պատուոյ։

Հ. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

«ԴԱՇԻՆՔ»Ի
ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Թերթիս վերջանալս առաջին չրջանը լրացած ըլլալով կը խնդրենք բաժանորդներէ իրենց պարտքը դրկել թերթիս անօրէնութեան։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐԱՆ

ՕՐԱՎԱՐ ԽՈՒՄԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐԱՆԻ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

Ա. Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ա. Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ատանայի արվածելոց յանձնախումբը յանձն առած է Ատանայի համար զգեստներ հաւաքել Հայոց Թաղէն, Գեւտեղբէն, Թարախմաչէն մինչև Գօզաքալի և յանձնել առաջնորդարան, ուստի բոլի լիչել ընկերութենէն և Ազգատնեմի գործակատար Հճի. Յակոբէ, ուրիշներու զգեստեղէն պէտք չէ տալ. այս յայտարարութիւնը ընել հարկ համարուած է զգուշացնելու համար նեղերատուներն կարգ կը խարեբանելէ։

ԱԶԴ

Վարդանայ ծովին տեղիւ վազը՝ հինգշաբթի Դաշնիք չալիի հրատարակութ։

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՈՐԲԱՆ, ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Ամիս առաջ տեղւոյս Կ. Ո. Միութեան կողմէ Կ. Պոլսոյ Կիպր. Ո. Միութեան զրկուած ներկայացուցչաց և անկից զրկուած բնակարաններուն նաք, կրկին հասած նամակով մը յայտնուած զարմանքին. «մէկ ինչուան Զմիւռնի մէջ Որբ. ժարին մը չէ կազմուած» մասին հրատարակութիւններ լրած էինք, սրոյ՝ իրողը լուսարանելու և գայթակղած մարդը հանգստացնելու համար արժան կը դատենք հրատարակել կիպր. Կ. Միութեան Առնեազարի՝ Մեծ. Սարգիս էֆ. Աւետի կողմէ տեղւոյս Կ. Ո. Միութեան ուղղուած նամակը և ատոնց թիւ բլոմացութիւն վարատել։

Ատ., 23 Փետր. 1910

Հաճելատիպ

Տիկին Աւետնազատուհի և Ազնուհի անպատուհիք Կիլիկեան Որբ. Միութեան

Ջմիւռնիոյ

Ներքնաբերեալ տեղւոյ Որբանոցիս Միութենէդ արդիւնաւոր գործունէութիւնը գոր կատնոյ իւր օժանդակ մասնաճիւղ Կ. Պոլսոյ Կիլիկեան Որբանոցիս կեղր. Յանձնաժողովին։

Ծնորհաւորելի է բազմօգուտ Միութիւնդ, որ իր անվհատ աշխատութեան վրայ վստահացած առաջ կ'անցնի որ դեղերու 50 տարեկան Կիլիկեան որբերներ (50 մանչ, 50 աղջիկ) վճարելով ամսեան 21 օսմ. ասիճ. և այսօր Կիլիկեան Որբանոցիս կեղր. Յանձնաժողովը մեծաւ գոհունակութեամբ առացած է Միութենդ 1910 Յունվ. Փետր. Մարտ և Ապրիլ ամսականները 84 օսմ. ասիճ։

Պարտք կը սեպէ ինձ ի դիմաց Կիլիկեան Որբանոցիս կեղր. Յանձնաժողովոյ չնորհակալ ըլլալ Միութենդ՝ մաղթելով կատարեալ յաջողութիւն և բարգութիւն ձեր առանձնած այս գերագանցապէս բարեսիրական և ազգասիրական գործին արդիւնաւորման համար։

Չանգիլք այս առթիւ ալ ընդունիլ անկեղծ յարգանացս հաւատոյն որով միշտ մնամ միշտ

Ա. ՍՈՒԻՆ

Տեղական Լուրեր

ԿԵՂՐ ՕՐԲՆԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ արտասովոր միջոցներով մը ժողով մը գումարած է անցեալ կիրակի Պուճախի մէջ, ևս անհալ ժանրամանութիւնները կը հաղորդէ մեզ ակռնատես անձ մը.— «Ամէն օր կիրակի, Պուճախի գաչաին վրայ յատնական երկու ակումբներու միջև մրգապղի մրցում տեղի կունենար, որուն ներ կայ կը գտնէին Իզմիրէն և ուրիշ տեղերէ բուսական թիւով հայ յոյն և Թուրք երիտասարդներ ու պատանիներ՝ մրցումի ղեկավարութեամբ։ Մինչ մէկ կողմէ խաղը բոլոր զիտողներու ուշադրութիւնը իր վրայ գարձուցած՝ մեծ հետաքրքրութեամբ կը շարունակուէր բացօթեայ գաչաին մէջ, տպին ձիարշաւի գիտաւորին մէջ, գտնուող հանդիսատեսներէն ոմանք նշանառութեան փորձեր կը կատարէին ատրճանակով և պիտոյներէն չատերը մրգապղի մրցումը թողով այս վերջին մարզանքին կը հետեւէին հետաքրքրութեամբ։ Նոյն պահուն հայ պատանի մը ալ՝ բոլորնոյն պարտէզը ատրճանակով ատրճանակի հարուած մը կ'արձակէ, և մինչ իր զէնքը գրպանը տեղաւորած էր ընկերներուն քով կը վերադառնայ, ձիարշաւի գիտաւորին պահապանը յանկարծ կը յարձակի անոր վրայ ու իրը ոբղելով զէնք մը բռնութեամբ կը խլէ ձեռքէն ատրճանակը ու կը տանի կը պահէ իր խուցին մէջ։ Դիտաւորը գտնուողներէն Վահան էֆ. Պզիճեան, որ պահ մը առաջ ինքն ալ ատրճանակի քանի մը հարուածներ պարպած էր նոյն այդ օրինաւոր (?) և իշխիւզար պահապանին ներկայութեանը, ամենաօրէն գիտել կուտայ որ՝ եթէ ատրճանակ պարպելը արգիլուած էր, պարտաւոր էր իրեն և ուրիշներուն ալ չի թողատրել։ Այս իրաւացի գիտողութեան վրայ՝ պահապանը բոլոր ներկաներուն առջև ամօթահար՝ կըսախտալ պատանին զարձնել գրաւած զէնքը, այապէս զրկուելով հրազէնին ախորժանքէն. ինչ որ իր միակ նպատակը եղած էր օրէնքը յարգելու ձեւացումին մէջ։

ՆԱՀԱՆԳԻՄ ընդհ. կառավարիչ Վահմ. Մահմուտ Մուխթար պէյ առաջիկայ ուրբաթ օր 26 Փետր. Իզմիրի Ակումբին մը բանեներուն մէջ երեկոյթ մը պիտի տայ և այս առթիւ հրաւիրագրեր զրկած է քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարներուն հիւպատոսական մարմնոյն և քաղաքիս զանազան գաղթականութեանց և հասարակութեանց պատկանող բազմաթիւ երեւելի անձնաւորութիւններու։

ԳՕՐՏԻԼԻՕՅԻ Սօուք-գալյու բոլոր տեղը կիրակի իրիկուն առնել մը հրդեհ ծագելով՝ նոյն առնը և իր մօտ գտնուած չորս առներն ամրողջովին հրոյ ճարակ եղան։ Հրդեհին ծագումի առած տան մէջ մարդ չէր բնակիր։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ Գօրաէլիօի Թրամվայնեբուն մէկ կառքին մէջ կին մը իր մասը կրած արժէքաւոր մէկ մանրին ձգելով կը կարծնէ, քանի մը վայրկեան յետոյ Թրամվէյի պաշտօնեաներէն մէկը կառքին մէջ գտնելով մատանին՝ անմիջապէս կ'երթայ կը յանձնէ զայն կորնդոյ տիկնոջ։

ՆԱՒԱՐԻՏՏԻՆ ՊԷՅ, կուսակալի առաջնայ փոխանորդը, չարաթ օր քաղաքիս մեհենեցաւ պէտի Պոլիս։ Կուսակալ Մահմուտ Մուխթար պէյ և ուրիշ կառավարական ամէն կարգի պաշտօնատարներ, ինչպէս նաև Հայոց Առաջ. Տեղապահ Հայրը մինչև չոգենաւ ընկերանալով՝ ազնիւ ժողովուրդ մը ծաղկած են Նուրէտտին պէյի։

ԵՓԵՍՈՒԻ մօտ (Այասալուք) Աէրքինճի բռնած տեղը գտնուող զմռնիսի (գրմբարա) հանքին չահագործման միհնաշնորհը արուած է Դաղա Սագալ Մէհմէտ էֆէնտիի։

ԿԱԼՈՒԱՆԱՏՈՄԱՐԻ տեսչութենէն ծանուցուած է թէ՝ մինուճ անձերու կալուածոց յիրարար փոխանցման համար տրուած պայմանաժամը լրացած ըլլալով, ժառանգորդ եղողները առաջիկայ Մարտ 1 էն սկսեալ պարտին ներկայանալ կալուածատուժարի պաշտօնատունը, իրենց հետ ունենալով վաճառանիալ անձին մինուճ ժամը, օրը և տեղը հաստատող վաւերաթուղթեր։ Առանց այս ձեւակերպութիւնները կատարելու՝ փոխանցումի համար եղած իսնդրանքները նկատողութեան չպիտի առնուին։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջիկայ հինգշաբթի՝ Փետր. 25՝ Տօն Սրբոց Վարդանանց՝ Ս. Աստիճանոս եկեղեցւոյ մէջ պիտի կատարուի Ս. Պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն՝ ի յիշատակ Կիլիկեան և համայն Ազգային նահատակաց, Գերապատիւ Տ. Արսէն Ծ. Վրդպ. Ե. Վեհուհի պիտի մատուցանէ Ս. Պատարագը և քարոզ պիտի խօսի։ Ձկնի Ս. Պատարագին՝ ի յիշատակ Ազգային նահատակաց՝ հոգևոր հանդէս պիտի կատարուի ի Ս. Մեսրոպեան վարժարան։

ՀՈԳ. Ս. ՍՏԵՓԱՆՈՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 22 Փետր.— Զանազան կողմերէ այսօրուան հասած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ՝ Գարատաղի խլեակատարութիւնը ի մօտոյ թագաւորութեան պիտի վերածուի։ Հաչակումը տեղի պիտի ունենայ Նիքիթա իչխանին Ս. Բեթերսպուրգ այցելելէն յետոյ։

ՆՈՅՆ.— Պ. Միլովանովիչ այսօր երկար տեսութիւն մը ունեցաւ չանեան գեսպան Պ. Կրիլարեի հետ։

ՆՈՅՆ.— Այսօր Լոնդրէի զինուորական չրջանակի նորագիր զինուորները հոս հասան։

ՆՈՅՆ.— Ս. Բեթերսպուրգէն կը հաղորդեն թէ «Նովոյէ-Վրեմիա» կը հաւաստէ թէ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ միջև բանակցութիւնները ընդհատուած են։

ՆՈՅՆ.— Վիէննայէն կը ծանուցանեն թէ Հոֆպուրկի մէջ Գրանդ-Հոթէլի կայսրը հեղէն զինուորական դաչնակցութեան նշանաւոր իր պժդոհութիւնը յայտ տալու համար՝ հան ներկայ գտնուող Հ. Հզէն սպասները չէ բարեւեր։

ՆՈՆՅ.— Օսմ. Կարնրդարանի այսօրուան նիստը զայրոյթ յարուցող բնութիւն... կը յիշէ՞ք արդեօք...

Առանց ամպագարանքի առանց չանկարծական ցնցումի, Հոզէֆ կը թողուր կարզացած լրագիրը... Իր հոգին այլ ևս անվախ ու անզգած է անակնկալներու դէմ...

— Ինչո՞ւ համար կը հարցնէք ատիկա ... ըսաւ։

— Գիտնալու համար...

Հոզէֆի ձանր և խորունկ նայուածք մը կը նետէ վրան... Յետոյ, առանց կեղծիքի և արուեստակութեան, հին ու անգնահատելի յիշատակներ գտնելու համար իր յիշողութիւնը պրպտող մէկու մը կերպարանքը կ'առնէ։ Եւ կը պատասխանէ.

— Հաւատացէք... չատ ազնիւ չեմ յիշեր ... բայց կարծեմ թէ չարաթ օր մըն էր...

— Այն չարաթ օրը ուր փոքրիկ Գլէոնին դիակը գտան անտառին մէջ... չաբունահնչի բսել, յուզակոտրկան չեչտ մը տալով այս հարցումին՝ զոր չափազանց

ուշադրութեան նիստին մէջ վիճաբանութիւնն եղած արկուելուց անվայելուչ ճանչցուած եկեղեցիներու օրինագիծը։ Կ. Պոլսոյ երեսփոխան Պ. Գօսմիոն՝ հարցապարանի դատական ձեռնհասութիւնը մերժելով պահանջեց որ սոյն օրինագիծը ղրկուի նոր յանձնաժողովի մը։

Վարդգէս էֆ. խօսք առնելով, ըսաւ թէ՝ յոյներու և պուլկարներու միջև ո՛ր և է տարբերութիւն գոյութիւն չի կրնար ունենալ, և թէ եկեղեցիներու խնդիրը կը չահագրգռէ միայն քահանաները որոնք լո՛կ չահու խնդիր մը կը նկատեն զայն։

Յոյն երեսփոխանները բուռն կերպով բողոքեցին իրենց հայ պաչտօնակիցին այս խօսքերուն դէմ. ի վերջոյ Նախագահին հրաւէրին վրայ՝ Վարդգէս էֆ. ետ առաւ իր խօսքը։

ՆՈՅՆ.— Եկեղեցիներու օրինագիծը՝ որ վիճաբանութեան պիտի ենթարկուէր հրատարակութեանց օրինագիծէն յետոյ, այսօր խորհրդարանին ներկայացուեցաւ և վիճաբանութեան ենթարկուեցաւ։

Երեսփոխանները կը պահանջեն վիճաբանութիւնը կրկին կատարուի նախապէս քուէարկուած յօդուածներուն վրայ։ Այս պահանջումը մերժուեցաւ։

Վիճաբանութեան չարունակութիւնը յետաձգուեցաւ ուրիչ օրուան մը, որովհետև մեծամասնութիւնը որոշեց քուէի դնել օրինագիծը և յոյն երեսփոխաններէն չատերը յայտարարեցին թէ պիտի մեկնին Ժողովէն։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿ 23/8 ՓԵՏՐՎԱՐ 1910

ԲԱՄՊԱԿ

		Ագիվռ
Լիվրըուլ	Մարտ. Ապրիլ.	7 63
	Մայիս Յունիս	7 54
Նիւ-Եօրք	Մայիս	14 46

ՍՈՒՐՃ

Լոնտոն	Մայիս	32 7/8

ՇԱՔՍԸ

»	Մայիս	14/5 1/2

ՑՈՐԵՆ

Լիվրըուլ	Մայիս	7/10 5/8

ԿՕՉԿԱԿԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆ "ԱՐԱՐԱՏ"

Պատիւ ունինք ծանուցանել թէ քաղաքիս մէջ հաստատած ենք կօչկակարատուն մը «Արարատ» անունով, ուր կը հայթայթուին պատրաստի և տպատրանքի ամէն տեսակ կօչիկներ, արանց, կանանց և տղայոց, խիստ դիւրաժատչելի գիներով։

Մատուցանելով զմեզ մեծաքանակ ապսպրանքներու համար։

Ս. ՍԱՀԱԿԱՆԵԱՆ

Հ. ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Սեվրի խանին կից Թիւ 61

8—10

«ԴԱՇԻՆՔ» կը ծախուի Ֆրանկաց Թաղ Պօն Մարշէի գլխաւոր ԳՕՖԻՒ ծխավաճառին մօտ։ Բարախանց վրայ Բէյօղլուի բասած՝ ՎԱՍԻԼ ծխավաճառին մօտ։

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ Հ. ՍԱՄՈՒՐԵԱՆ

մային իրիկունը, ուշ առեն, Բախչէօղ մաս իր բնակը միասին... Այս մասին ապտնոլ եմ... Եւ— տարօրինակ զուգադիպութիւն— միաքս կուգան իր տեսակ մը յուզուած չարժուձեւերը, իր աւելի չբարեն ու չիոթի նայուածքները՝ առեն մտած պահուն... Այո՛ առեն կարեւորութիւն առած չէր... Երանի թէ առած. ըլլայ... Այսօր գլխագծութեան այս մանրամասնութիւնները բանի կերպով միաքս կուգան... Բայց ճիշտ ոճիրին գործուած չարաթ օրն էր որ Ժօզէֆ Ռայճոնի անասուը գնաց... և դուբ կը ջանամ ճչդել իր բացակայութեան օրը... Եւ յետոյ, իրապես ունէր այն անհանգիստ չարժումները, գինքը ամրոստանող այն նայուածքները զորս իրեն կը վերագրեմ և որոնք կը մտանեն գինքը իրր ոճիրին հեղինակը... Արդեօք երեւակայութիւնս չէ որ կը թելադրէ ինձի անեսոր տարօրինակութիւնն մը վերագրել այդ չարժուձեւներուն, և հակառակ բոլոր հաւանականութեան՝ պնդել թէ Ժօզէֆը, այս «ազամանդի պնդան» է սպրդին հեղինակը... Ասիկա կը զայրացնէ զիս, և միևնոյն ժամանակ իմ կասկածներս կը հաստատէ, չի կրնարով ուրիշ որևէ կերպով բնայատել անասունին ատամը... Գանէ գատական քննութիւնը կատարի մը անհետևանքն թարմ հետքերը երեան հանած ըլլար չբնակայ չորցած տեղեներուն և ցախոտող վրայ... Բայց այն ալ վիկայ... Քննութիւնը այս տեսակ բան մը մատնանիչ չըներ... այլ միայն փոքրիկ աղջկան մը բռնարարուած և սպանուած ըլլալու իրողութիւնը կը հաստատէ... ուրիշ ոչինչ... Ահա ճիշտ այս պարագան է որ կը վերագրգռէ զիս... Մարդասպանին այս ճարպիկութեան մէջ, որով չաջողած է ան իր ոճիրը հաստատող ամենափոքր ապացոյց մը չի թողուլ իր ետեն, այս ապշեցուցիչ անասնականութեան մէջ՝ ես կրզգամ ու կը տեսնեմ Ժօզէֆին ներկայութիւնը... Աստիկ չդադրդուած պահ մը լուսինէ յետոյ՝ չանկարծ կը հասմարձակիմ սա հարցումը ընելու իրեն.

— Ժօզէ՛ֆ, ի՞նչ օր էր որ Ռայճոնի թափով մը նետած էի։

Ժօզէֆի աչքերը գամուած կը մնան իմիններուս մէջ։ Իր նայուածքը այնչափ սուր, այնչափ ահարկու արտայայտութիւն մը առած, որ՝ հակառակ իմ տարօրինակ լրբութեանս՝ ստիպուեցայ գլուխս անդին դարձնել։

— Կարելի է... լաւ նորէն... Հաւատացէք... կարծեմ թէ ճիշդ այդ չարաթ օրն էր...

Եւ աւելցուց.

— Ա՛հ, անզգամ կինս... ա՛լ ուրիշ բան չունի՞ք մտածելու։ Եթէ լրագիր կարդայիք... պիտի տեսնէիք որ նորէն հրեաներ սպաններ են Այճերի մէջ... Ասանկ լուր մը... գոնէ կարժէ իմանալ...

(Շարունակիլի)

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ

Ստեփան Իփլիքճեան
ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ

Ստացած ենք ձմրան եղանակին համար վերջին նորաձեւութեան տեսակները որ ընտրմէ գլխաւորներն են՝

Բրդեղէն. *Տըրա ամազոն* — Diagonale — Satin Directoire *սաքօցու քազմիլներ* — schantung *լկրի* — *և գունաւոր-գարագուլ վիկլա ֆանէլա և այլն։*

Պօնէ Ջըրի. *Ջանէլա, քալսօն, գուլպայ* Combination, Wolsey *գործատան* — *քօլլօ փոդկապ* — Jérseys, *բիճամա* — *էշարբ* (mo — *Պուա-մուչանապա, պատրաստ սաքօներ և այլն։*

Ձերմակեղէն. *Ջանազան* Horrockses Miller et Co *խասաներ, Պլանքէթ, խալըներ, սեզանի բլիւշ ծածկոցներ* — couvertures de voyages *և այլն։*

Մէրսէրի. *Ձեռնոցներ բուրդ և կաշիէ* (Dent Allroff te co) *սանար, գօտի, քօլօնիա, օճառ,* Wonderful (Paris C. B. Rocoaի) *և ուրիշ զանազան հոսեղէններ — կանանց վերջին* (Peter Pan)*ի օձիքներ եւն.*

Ամեն երկուշաբթի օրը կտորուանք կը ծախուին։

150—22 ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԻՊԱՐ ԱՊԱՀՈՎ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՊԷՏՔ Է ԸԼԼԱՅ ԱՆԺԽՏԵԼԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ ՄԸ ՄԷԿ ԲԱՌՈՎ· ՄՈՒՐՀԱԿ ՄԸ ՈՐ ԱՊԱՀՈՎԷ

Որ ապահովագրէ պատահարմի վնասվը առանց աւելորդ վճարումի։
Մասնակցի 100 % չահաբաժիններուն։
Որ տայ տիվիտանէ ԲՈՒՄՆԵՐՈՒՆ վրայ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻՆ սկսեալ։

Որուն մէջ նշանակուած և ապահովուած ըլլան
- Փոխատուէնան արժէքներ
- Գանխիկ դումարներու արժէքը
- Ապահովագրութեան ընթնարեր չարաշահութիւնը վճռուելէն վերջ։
- Ապահովագրութեանց արժէքը։

Որ երբէք չի պադրի արժէք ունենալէ վճարումներու դադարումով։
Որ ներկայացնէ մեծ դիւրութիւններ յարմարելով ապահովագրեալին պէտքերուն։

Որ ամեն տեսակ պիւրութիւններ տայ,
մանաւորապէս հաշուակցութեան մասին։
- Գանխիկ դրամով։
- Վճարումէ զերծ ապահովագրութեամբ։
- Ցկեանս եկամուտներով։
- Եւ միանգամայն այս բոլոր առաւելութիւնն մանանկի կերպով։

ահա թէ ապահովագրութիւնը պէտք է ըլլայ ապահովագրեալին ի նպաստ։

Աւատելոգոյնը
- Երաշխաւորութիւններուն։
- Աւատելութիւններուն։
- Առատաձեռնութեան եւ պայմաններուն։

Եւ նուազագոյնը փոխարժէքով։

Այս տիպար ապահովագրութիւնը իրագործուած է

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ "ԷՔԻԹԱԼԸ,,ԻՆ ՆՈՐ ԲՕԼԻՍՈՎԸ

Որու երաշխաւորութեանց գումարը կ'անցնի	2	ՄԻԼԻՈՆ	500 ՄԻԼԻՕՆ *Ջրանվը*
Եւ որու վճարած գումարը ապահովագրեալներու շատ աւելի է	3	»	500 » » է

Նոր պայմանագրութեան օրինակը և ամէն տեսակ տեղեկութիւններ չահաբաժիններու մասին, ձրիապէս կը ղրկուին ի քովներու եթէ դիմեն իմմիրի ընդհանուր գործակալներուն։

150—87 Լ. եւ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԴԻՄԵՑԷՔ ☞

եղանակին յարմար ճիւթեր գնելու, աժան, ճաշակաւոր, տոկուն։

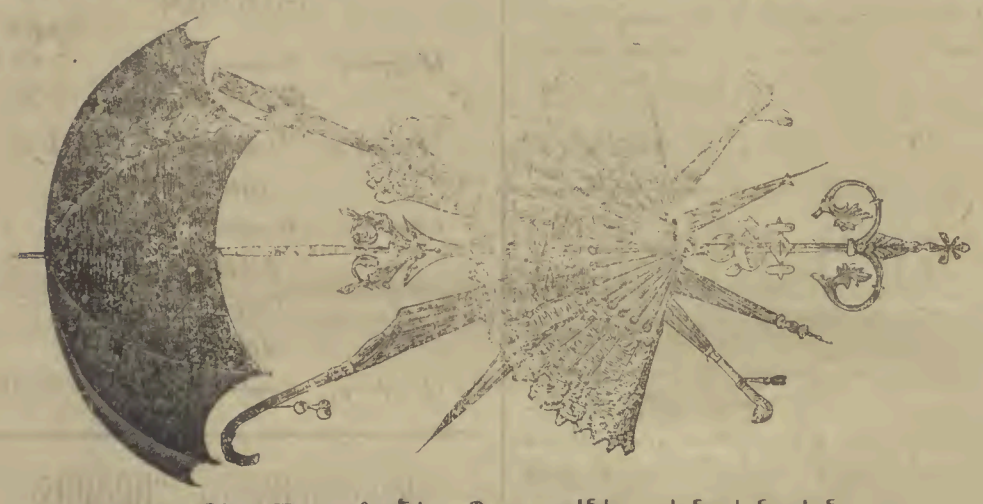

Հաստիկներ, Մուշամպաններ, Պայուսակներ, եւն. եւն. եւն.։

150—102 *Հասցէ՝* ՅԱԿՈԲ ՊՈՍԹԱՆՃԵԱՆ — Շիշլիքիւղ — ԻԶՄԻ

"ԷՔԼԷՐ,,Ի ներկարարներ, Գաւազաններ

ԱՋԳ- ՆՐԲԱՃԱՇԱԿ ՏԻՊՆԱՆՑ

Ձեր գնո ձեռը միշտ. ԼՈՒՎՐԸ au «LOUVRE» վաճառատունէն, Ֆրանկաց թաղ
Ուր գտնաք, ճաշակի նրբութիւն — Տիկնոջներու ճոխութիւն և Բարիզեան ամենավերջին նորաձեւութիւն. (Dernière Création)

Եղանիկի վերջին նորութիւնները ինչպէս՝

Շեվիոթ (cheviotte). *կրօս սէրժ* (grosse serge), *Տիագոնալ* (Diagonal gros cole)— *Հոմսփուն* (Homespun) — *Սանկլիէ* (Sanglier) — *Բօթ չվալ* (cote cheval) — *Սաթէն տիրէքթուար* (Satin Directoir) — *Սաթէն սոլէյլ* (Satin Soleil)—*Գաշմիր սր սուա* (cachemir de soie) Amazone décatic etc. — *Ամենայն գոյներով և ամենքեան դիմելով։*

«ԼՈՒՎՐԸ» Ֆրանկաց թաղ.

150—131 ԳԱԼՓԱՔԵԱՆ եւ ԿԻՒՐԻՒՆԼԵԱՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE
ՌՈՅԱԼ ԷՔՋԷՆՃ
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնեալ 1720ին ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան	Ա. Ո.	5,000,000
Վճարեալ Ապահովագրեալներու	» »	42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ ամեն տեսակ կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպաստաւոր պայմաններով։
ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովէ Ամերոյղ կեանքի տեւողութեան իրայ, ինչպէս ապահովագրութիւնք Ընկերութեան ապահովագրութիւն են, եւն.։ Աւելի մանր ամանութեանց համար դիմել՝

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆի — Քննիչ պատուիրակ
Ս. ՈՒԻՔՋՕԼ եւ ԸՆԿ. — Ընդհ. գործակալներ
250—134

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
ՔԱՄԷԼԻԱՑԻ
(Նախկին Սաաարիեան)
ԵՒ
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ. 33

Վաճառատունս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ։
Ձմեռնային յատուկիկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք, որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նրբաճաշակները։
Գիներու անհամեմատ ժամութիւնը, ապրանքներու տոկունութիւն անմբռնելի են։
Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱՑԻ վաճառատունը համոզուելու համար։

150—18 ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԿԱՌԷԹԻ ԹՈՒՂԹ

Փնտռեցէք ամեն տեղ առողջապահական միկառէթի թուղթը որ իր տեսակին մէջ միակն է ծխախոտի իբրև անվնաս թուղթ «Ցիշատակ Հայաստանի» անունով։

Միակ կեդրոնատեղի Զ. Սիմոնաքեանի մօտ, Սկվի խան թիւ 7.

100—76

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ
ՋԱՐԵՀ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ

Հայոց թաղ — Բէշիկթաշ ճամուռէի

Նեղրոնական դեղարանը գովեստի պէտք չունի ան օրէ է արդէն բոլոր Իզմիրի Թարմ և անխարդախ դեղերը, պատրաստութիւնը արագ և կարևորը աժան։

Հէն կ'յանձնեն ականաւոր բժիշկներ։

150—7

ԲԱԲԱՋԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ

Վաճառատան մէջ կը ծախուին ամեն տեսակ Ճարոնական և Եւրոպական ապրանքներ։

ՃԱՐՈՆԱԿԱՆ Ցախճատպակիէ բեյի ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ապրանքներ Մեհտախեայ թաշկինակներ, Վզնոցներ, Տուփեր, Խոզանակներ եւն.

ՄԱՉԱԿԱԲԻ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԹԷՅԸ

ԵԴՔՈՊՈՂՈՍ ընտիր ապրանքներ, Գուլպաներ, Թաշկինակներ, Օձիքներ, Փողկապներ, Շապիկներ եւն. եւն.։

Ճաշակաւոր եւ աժան։ 150- 8

NATIONAL UNION SOCIETY LTD
ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է
PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD Է
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ Լ.ՕՆՏՕՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊՈՀԵՍՏ	Ա. Ո.	*4,500,000*
ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԴՈՒՄԱՐԸ	» »	*1,500,000*
ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՕՐ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ՎՆԱՍՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱՐԻՆԸ ԱՒԵԼԻ ԲԱՆ	» »	*45,000,000*

Այս հանրահռչակ ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ չէնքեր, ապրանք կարասիք, եւլն նպաստաւոր պայմաններով։

ԻԶՄԻՐԻ ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ

150—18 Լ. և Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ
Այի Եօրկի Կոստանդ Սիւրիա՛ան Ֆէլէհանէ Թիւ 9—13